



WEST BENGAL STATE UNIVERSITY  
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2023

SANGDSE04T-SANSKRIT (DSE2)  
VYAKARANA AND KAVYA



Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.  
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः — 2×5 = 10
- (क) NLP-इत्यस्य सम्पूर्णं नाम विलिख्यार्थो निर्णयः ।  
(ख) पदपरिचायकं (postagger) किम् ?  
(ग) रूपमूलं (Morpheme) किम् ?  
(घ) पाणिनीयः अक्षरसमाम्नायः (Phonetic component) लेख्यः ।  
(ङ) भाषाप्रक्रियाकरणे सुबन्तनिर्मापकोपादानस्य गुरुत्वं लेख्यम् ।  
(च) Computational lexicology इत्यस्य कोऽर्थः ?  
(छ) Unicode – इति किम् ?
2. अधोलिखितेषु द्वयम् आश्रित्य टीका लेख्या — 5×2 = 10
- (क) Unicode  
(ख) Semantics  
(ग) Morphological Analyzer  
(घ) Discourse

SECTION-B

3. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम् — 10×2 = 20
- (क) काव्यालंकारसूत्रवृत्तिमनुसृत्य काव्यस्य भेदाः आलोच्यन्ताम् ।  
(ख) वामननये काव्यस्यात्मा कः ? तद्विषये प्रबन्धः लेख्यः ।  
(ग) वामनमते कानि तावत् काव्याङ्गानि ? काव्याङ्गेषु द्वयोः सविशदमालोचना विधेया ।  
(घ) काव्यं कथंमुपादेयं भवति ? वामनदिशा सविशदं प्रतिपादनीयम् ।
4. अधोलिखितेषु सूत्रद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्येयम् — 5×2 = 10
- (क) सौन्दर्यमलङ्कारः  
(ख) न कतकं पङ्कप्रसादनाय  
(ग) कवित्वबीजं प्रतिभानम्  
(घ) शब्दस्मृतेः शब्दशुद्धिः ।

—x—